

Medaljer
2013

Sveriges Dövas Riksförbund
sdr@sdr.org
www.sdr.org

Tryck: Alloffset 2013
Form: Annalena Sandgren, Formligen.se

Kruthmedaljen **3**
Lars-Åke Wikström International Award **9**
Guldtecknet **13**

Kruth

Nr 25 Gunnel Backenroth

Gunnel Backenroth blev pionjär inom det psykosociala området för döva under 70- och 80-talen när hon öppnade möjligheten för döva att träffas i grupp och samtala om svåra ämnen. Gunnel har under många år varit verksam vid Psykologiska Institutionen vid Stockholms Universitet. Hon har under sin långa karriär initierat

och lett många forskningsprojekt som alla haft utgångspunkt i dövas psykosociala situation. Det har handlat om dövas sociala nätverk, kriterapi för föräldrar till döva barn, rehabilitering av psykosocialt isolerade döva, dövt ledarskap samt sociala relationer inom arbetsgrupper och vägen till integrering inom arbetslivet.

Gunnels forskning har på ett positivt sätt bidragit till större förståelse och förbättring av dövas psykosociala situation.

Nr 26 Christa Ekholm

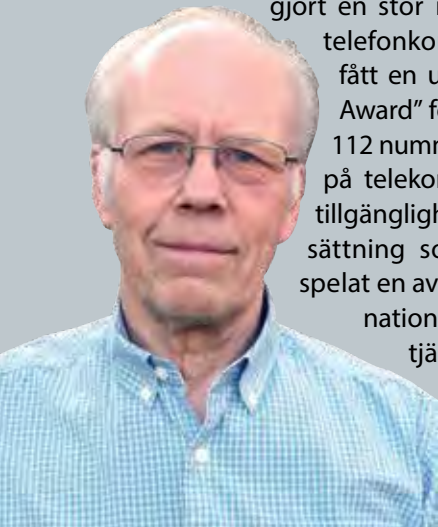
Christa Ekholm har gjort ovärderliga insatser för teckenspråkets ställning i Sverige. Christa var ledamot i SDRs förbundsstyrelse mellan 1982-1986, de första åren som suppleant. Därefter började hon arbeta hos SDR och under Christas kompetenta ledning började produktionen av läromedel för teckenspråksundervisning för vuxna att komma igång och utvecklas. Innan Christa gick i pension lyckades hon förändra kyrkans attityd till teckenspråket; att predikningar i dövkyrkan skulle ske på teckenspråk och inte på tecknad svenska. Christa var också en av initiativtagarna till Solbackens teckenspråkskurser för föräldrar till döva barn. Det var föregångaren till TUFF – teckenspråksutbildning för föräldrar, som senare blev en nationell angelägenhet.

Nr 27 Gunnar Hellström

Gunnar Hellström har gjort en banbrytande utveckling av bildtelefoniteknologi. Idag är videokommunikation väletablerad och tillhör den självklara vardagen hos många döva. Gunnar har också

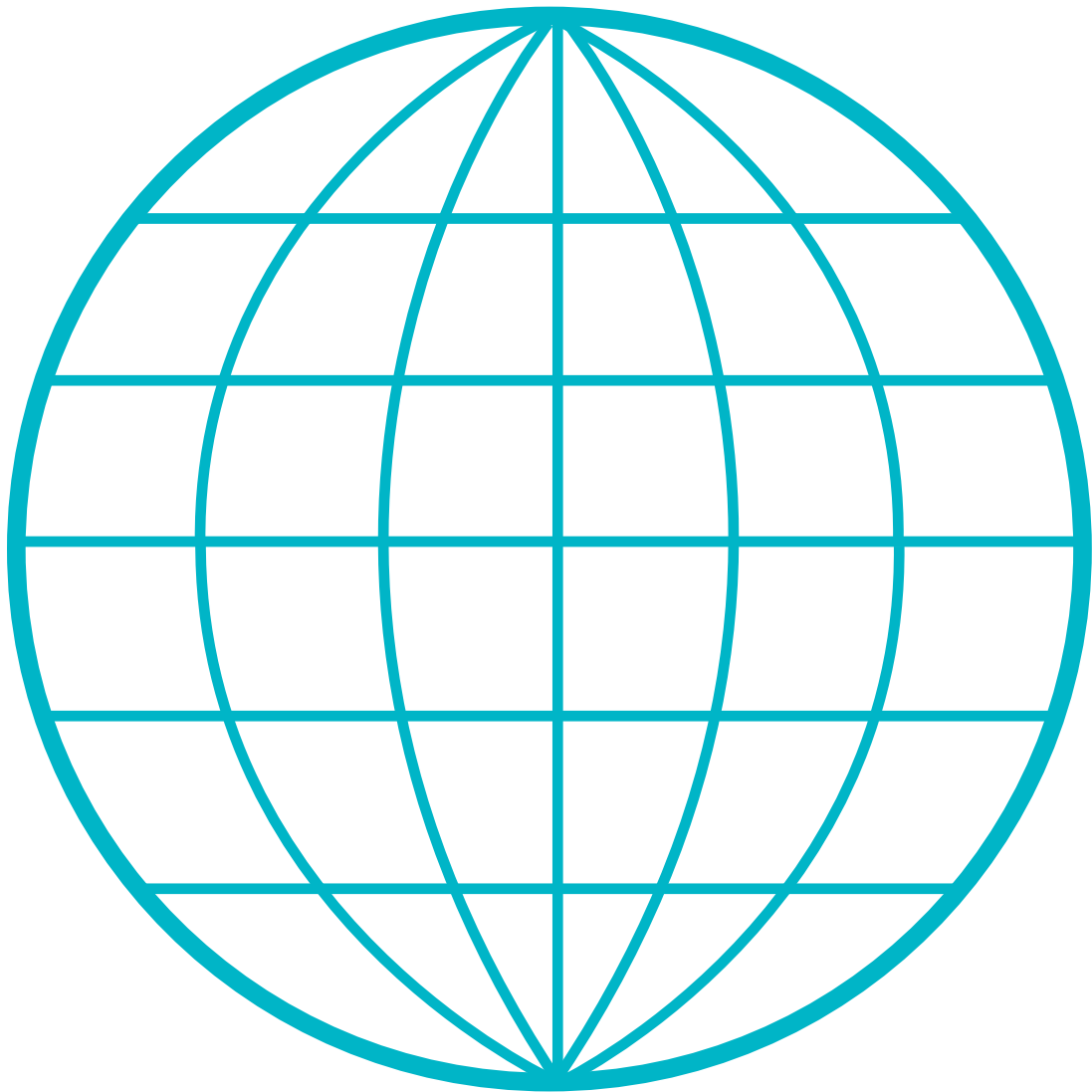
gjort en stor insats för standardisering av texttelefonkommunikation i Europa, och också fått en utmärkelse "Outstanding REACH112 Award" för sina insatser för ett tillgängligare 112 nummer i Europa. Gunnar är specialiserad på telekom och informationsteknologi med tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning som specifikt område. Gunnar har spelat en avgörande roll för skapandet av internationella normer för tillgängliga tele-tjänster, texttelefoni, trådlös multimedia och videokommunikation för teckenspråkiga.

Nr 28 Josette Bushell-Mingo

Josette Bushell-Mingo har genom sin konstnärlighet gjort en stor insats för modern scenkonst, där svenskt teckenspråk fått en stark ställning. Josette är konstnärlig ledare på Riksteaterns Tyst Teater sedan 2005. Hon har genom sin begåvning och underbart inspirerande sätt kombinerat teckenspråk och talspråk med sång, musik och dans, och låtit teckenspråkiga döva, hörselskadade och hörande förenas i den kritikerrosade Visukalen Fame. Genom detta visade Josette tillsammans med begåvade ungdomar och etablerade skådespelare hur man spränger gränser. Josette har genom denna sin konstnärliga storhet lyft fram det svenska teckenspråket, och skapat stor förståelse för mångfald och minoritetsspråkets plats i samhället.

Lars-Åke Wikströms International

Award

Nr 7 Asger Bergmann

Asger Bergmann från Danmark har varit och är en betydelsefull person för arbete med utbildningsfrågor, teckenspråksfrågor och inte minst teckenspråkstolkutbildning på internationell nivå. Asger har i flera decennier varit aktiv i Dövas Nordiska Råd, DNR, i European Union of the Deaf, EUD, samt i World Federation of the Deaf,

WFD. Asger Bergmann har initierat teckenspråksutbildning i flera biståndsländer, t.ex. Uganda, Filippinerna och Ghana. Han har deltagit inom EU, bland annat på 1990-talet i projektet Sign Language in Europe, som genom en resolution till EU-parlamentet ville få erkännande av de nationella teckenspråken i EU. Asger har genom sina internationella förtroendeuppdrag spridit teckenspråkets budskap i hela Europa på ett mycket positivt sätt.

Nr 8 Knud Søndergaard

Knud Søndergaard började sin internationella karriär 1971 som ordförande i DNRs sportsektion, och fortsatte inom dövsport på nordisk nivå och för internationell handikappidrott fram till 2011. Under många år var Knud generalsekreterare för CISS, namnbytt till Deaflympics, ledamot i Dövas Nordiska Råd och i en nordisk stiftelse för döva med flerhandikapp, haft olika uppdrag för European Union of the Deaf (EUD), de sista 14 åren som ordförande. Han har också varit verksam i European Disability Forum (EDF), och i World Federation of the Deaf, WFD sedan 1987. Knud har haft stor betydelse för att hålla alla organisationer i gott organisatoriskt och ekonomiskt skick. Knud Søndergaards betydelsefulla insatser har avsevärt bidragit till att döva har kunnat hävda sina rättighetsfrågor på internationell nivå.

Guldtecknet

Nr 18 Gull-Britt Engdahl

Gull-Britt Engdahl är hörande och har växt upp med döva föräldrar. Hon är en kulturpersonlighet som på ett unikt sätt bidragit till kunskapsspridningen om svenskt teckenspråk, både som teckenspråkstolk och som dövkonsulent. Gull-Britt har också gjort fina ideella insatser, bl.a. som ledare i Teckenkören i början av 80-talet. Det blev populärt bland Göteborgsföretag att anlita Teckenkören till personalfester, och kören deltog också i kommunens olika aktiviteter, och det svenska teckenspråket fick därigenom fin uppmärksamhet. Gull-Britt är än idag en eldsjäl som verkar för bevarandet av Göteborg Dövas förenings fritids- och semesteranläggning. Det är till stor del tack vare Gull-Britts stora hjärta och omsorg som Solhem fortsätter vara en välmående och välbesökt sommaranläggning på Björkö.

Nr 19 Yvonne Modig

Yvonne Modig är en norrländsk eldsjäl som har gjort stora insatser för dövrörelsen i hela landet. Yvonne var styrelseledamot i SDRs 1992-2009, de sista 7-8 åren som vice ordförande. Inom SDR var Yvonne pådrivande för satsningar på kvinno- och familjefrågor.

Men det är framförallt för hennes stora engagemang för biståndsverksamhet som Yvonne får Guldtecken. Yvonne har varit ordförande för Medelpads dövas förening i många år. Yvonne och MDF är en förebild för alla små dövföreningar, på grund av deras generösa och tålmodiga insats för döva i Laos. Långt efter det att annat stöd dragits in fortsatte Yvonne med medlemmarnas stöd och stor envishet att stödja döva i Laos, och det engagemanget har bidragit till att Laos idag har ett erkänt nationellt dövförbund.

Nr 20 Filip Burman & Mindy Drapsa

Filip Burman och Mindy Drapsa är två unga döva filmmakare som har förverkligat sin vision att berika människor och samhälle med teckenspråk och teckenspråkiga produktioner. TV-serien *anders.se* blev banbrytande genom att vara Sveriges första TV-serie på teckenspråk, helt utan ljud men med svensk och engelsk text. Den producerades med små ekonomiska resurser och en stor del ideellt arbete, tillsammans med flera unga döva aktörer och visades i två säsonger i sammanlagt 16 avsnitt. *Anders.se* visade upp många igenkännande karaktärer och speglade samhällets normer på svenskt teckenspråk. Alla kunde känna igen sig med ett leende. Med *anders.se* och den senare informationsfilmen "Jag ser vad mitt barn säger" visar Filip och Mindy att de är goda förebilder för andra unga döva genom att på ett både modigt och professionellt sätt anta nya utmaningar och förverkliga sina drömmar.

Guldtecknet

2009

Nr 17 Teckenlådan
Nr 16 Gunnel Linde
Nr 15 Ingvar Edwall
Nr 14 Karl-Gösta Sjöberg
Nr 13 Ulla Wittesjö

2005

Nr 12 Johnny Schelander
Nr 11 Ingvar Johansson
Nr 10 Gert Nilsson
Nr 9 Ulla-Bell Thorin

2002

Nr 8 Roland Lundström
Nr 7 Manne af Klintberg
Nr 6 Gunilla Wågström Lundquist

1999

Nr 5 Anneli Örlegård
Nr 4 Lars-Erik och Christina Lundh
Nr 3 Arne Lundquist

1997

Nr 2 Tyst Teater

1995

Nr 1 Christer Leljevahl

Kruthmedaljen

2009

Nr 24 Lars-Åke Wikström
Nr 23 Christer Degsell
Nr 22 Gum Anders Andersson,
postumt (Gum Anders avled 2008)
Nr 21 Kristina Svartholm
Nr 20 Beata Lundström

2005

Nr 19 Olga Svensson Richter
Nr 18 Sten Ulfsparre
Nr 17 Karl-Erik Karlsson
Nr 16 Britta Hegethorn, postumt
(Britta avled 2005)

2002

Nr 15 Gunnel Sträng
Nr 14 Anne-Marie Wikström
Nr 13 Lars Ohlsson
Nr 12 Alma Abrahamsson

1999

Nr 11 Börje Edwall
Nr 10 Barbro Carlsson
Nr 9 Astrid Fredriksson

1997

Nr 8 Bengt-Olov Mattsson

1995

Nr 7 Inger Ahlgren
Nr 6 Bo Carlsson
Nr 5 Göte Hanson

1992

Nr 4 Åsa Hammar
Nr 3 Osvald Dahlgren
Nr 2 Brita Bergman

1989

Nr 1 Lars Kruth

International Award

2009

Nr 6 Kerstin Kjellberg
Nr 5 Bengt Lindqvist

**Kongressen 2009 beslöt att
"International Award" ska
heta "Lars-Åke Wikström
International Award".**

2005

Nr 4 Dominic Ouma Majiji

2002

Nr 3 Liisa Kauppinen

1999

Nr 2 Birgitta och Uldis Ozolins

1997

Nr 1 Yerker Andersson

